

Mladina naj ostane v šoli, starejši naj delajo—pravi Roosevelt

Washington, 14. aprila. Sinoči je imel predsednik Roosevelt nekakšni otvoritveni kampanjski govor za svojo zopetno izvolitev, ko je govoril v Baltimore, Maryland, kakim 20,000 zbranim mladim, kot tudi mladini vse Amerike.

Roosevelt je v svojem govoru povdarjal, da je problem brezposelnosti še vedno največji problem med nami. Velik del brezposelnosti bi bil rešen, če bi se nemudoma odstranili od dela vsi, ki niso stari 18 let in oni, ki so stari nad 65 let.

Glede mladine izpod 18. leta se je izjavil, da bi morala biti v šoli, ne pa v tovarnah, trgovinah in pisarnah, a starejši ljudje bi morali imeti vladno sigurnost, da na starost ne bodo stradali, pač pa bi morala vlada za nje skrbeti.

Postava, ki prepoveduje mladini izpod 18. leta delo, je bila že narejena, toda zavržena od najvišje sodnije, je izjavil predsednik. Tudi NRA postava, ki je dala milijonom delo, je bila zavržena od najvišje sodnije.

"Plamteča mladina je postala naš plamteči problem," je dejal Roosevelt. "Mladina prihaja k nam in nas vprašuje, kaj nameravamo narediti z današnjo

družbo, ki je toliko tisočev izmed njih pozabila."

"Nekateri zagovarjajo idejo, da se vrnemo k starim razmeram, kot so bile v letu 1928 in 1929. Toda mi ne maramo več take prosperitete, ki je od dneva do dneva. Dolžnost vlade je ustvariti nekaj trajnega, da delavec ne bo skrbel mesec za mesecem, kako se bo preživel. Narod mora dobiti sigurnost.

"Naše delavsko prebivalstvo se letno množi. Iz dveh vzrokov: 1. ker se prebivalstvo množi in drugič, ker ženske delajo. Tako tudi naj bo. Naša dolžnost je pronaesti sredstva, kako omejiti starost zaposlenih tako, da bo lahko delalo največje število ljudi.

"Po mojem mnenju bi se morale delovne ure znižati, a plače ostati iste. To bi dalo milijonom brezposelnih priliko dobiti delo. Skušali smo to ustvariti z NRA, toda so nas ustavili.

"Toda nadaljevali bomo z našim pionirskim delom kljub vsem zaprekam. Narod mora dobiti sigurnost za svoj obstanek. Amerika rabi tozadevno še vedno pionirje, in če že ne zemljepisne, pa gospodarske, ki kažejo narodu pot v boljše in sigurno bodočnost."

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev

V bolnišnici v Boise, Idaho, se nahaja rojak Paul Frustik, doma nekje od Trbiža. Podvredni se je moral operaciji. Mr. Frustik je že več let zaposlen pri podjetju Come Back Mining Co. in je izvrsten rudar z dolgoletno skušnjo.

John Mukavec ml., star 25 let, ki je zaposlen pri projektih WPA, je izgubil palec desne roke pri mešanju ometa. Stroj za mešanje mu ga je odtrgal in prvo pomoč je dobil v bolnišnici.

Ubit je bil pri delu v premogovniku v Akron, Pa., rojak Frank Konec, star 65 let in doma iz Beča pri Velikem gabru. Z njim vred je bil tudi ponesrečen njegov sin, kateremu je zlomilo nogo. Ranjki zapuščata tuženo, šest sinov in tri hčere.

Jos. Podboršek, Brooklyn, N. Y., star 39 let, in njegova žena Ema, rojena Grbec, stara 29 let, sta se zadnjo nedeljo zadušila s plinom v kuhinji svojega stanovanja. Našli so ju ležati v objemu na žimnici na tleh, na mizi pa je bilo pismo, v katerem sta sporočila sorodnikom in prijateljem, da odhajata prostovoljno v smrt, ker nista mogla preboleti izgube njune osemletne hčerke Emice, ki je umrla lanske leto. Pokojni Podboršek, po domače Sotlarjev, je bil doma iz Domžal in je bil dober družabnik in izborna moč pri dramskih predstavah.

V Pierce, W. Wa., sta se pri delu v jami ponesrečila rojak Joe Šlogar in njegov sin. Očeta je na mestu ubilo, sin se pa nahaja v bolnišnici v Elkensu. Pokojnik, ki je doma iz Primorja, zapuščata veliko družino.

V bolnišnici v Mt. Olive, Illinois, je po teški operaciji umrl rojak Joe Ferjančič, star okrog 50 let in doma iz Šemlakov pri Vipavi. Kot kovač po poklicu je skoro 25 let delal v premogovniku Panami. Zapuščata žena, sina in hčere.

V North Chicago, Ill., je preminul rojak Blaž Mahnič, star 56 let, in doma iz Senožec na Notranjskem. Tu zapuščata žena, tri sinove, tri hčere in brata Johna.

Rojak John Cvelbar, La Salle, Ill., ki je bil uposlen pri neki pekarni, si je težko poškodoval nogo, ko je padel pri razvažanju kruha. Nahaja se v bolnici.

V Rock Springs, Wyo., je preminul rojak Peter Berčič, star 56 let in doma od Sv. Duha pri Škofji Loki. V Ameriki je bil 26 let in zapuščata tuženo, dva sina in pet hčera.

Med prijateli je bil tudi J. P. Harris, jeklarski delavec iz Portsmouth, Ohio, ki je v gostovstjo trdil, da mu je znano, da se oborožuje tovarna Wheeling Steel Corporation. Nasproti njemu so pa voditelji tovarne izjavili napram senatnemu odseku, da se tovarne oborožujejo napram tatovom in požigalcem in da se bodo še znanprej oboroževali.

Jako zanimivo je bilo pričevanje nekaterih bivših uslužbencev Ford Motor tovarne v Detroitu, ki so pripovedovali, da je Fordova tovarna polna ogleduhov in vohunov, ki nemudoma poročajo kompanistom vsako delavsko aktivnost.

Med kompanijami, ki so se zadnje čase oborožile, so imenovane sledeče: Cudahy Packing Co., Gulf States Steel Co., Tennessee Coal & Iron Co., Republic Steel Co., Youngstown, Ohio.

Poleg kompanij se pa oborožujejo tudi razna mesta, ki so zadnje čase kupila silne množine plinskih bomb. Med temi mesti so Detroit, ki je kupilo 10,000 plinskih bomb in oklopni avtomobil. Mesto Barberton je kupilo za skoro \$5,000 streljiva.

Diplomat iz Clevelanda Henry Nobweb, Clevelandčan, je bil včeraj po predsedniku Rooseveltu imenovan za ameriškega poslanika v Boliviji, Južni Amerika. Mr. Norweb se nahaja že dvajset let v ameriški diplomatski službi.

Stroški zvezne vlade so narasli za celih 900%

Washington, 14. aprila. Stroški zvezne vlade so se tekom zadnjih 30 let zvišali za 900 odstotkov, dočim je prebivalstvo naraslo samo za 47 odstotkov, kot poročajo višji uradniki zakladniškega oddelka vlade.

Pred 30. leti je plačalo nekako 85,000,000 ljudi v Zedinjenih državah povprečno \$6.40 vsak, da je imela zvezna vlada dovolj denarja za stroške. Danes pa prispeva skoro 125,000,000 oseb vsaka \$60.19, da se poravnajo letni stroški zvezne vlade.

To so številke, ki se tičejo zvezne vlade. Stroški pa, ki jih imajo mestne in državne vlade, so še veliko bolj narasli in znašajo povprečno \$77.00 od osebe na leto.

Danes je v Zedinjenih državah 1,108,766 oseb, ki imajo svoje dohodke direktno od vlade Zedinjenih držav. Javni dolg vlade Zedinjenih držav je znašal 1. aprila nezasišano visoko svoto \$31,438,962,223. To zneso \$260.00 na vsako osebo v Zedinjenih državah.

Zakladniški oddelček je zadnje dve leti spretno manipuliral z obrestmi na ta dolg. Dočim so znašale povprečne obresti na javni dolg pred nastopom predsednika Roosevelta 3.2, pa znašajo danes samo 2.55, in s tem si prihrani zvezna blagajna letno najmanj \$91,000,000 samo na obrestih.

Delavski voditelji trdijo, da se mnoge tovarne oborožujejo

Washington, 14. aprila. Razni delavski voditelji so te dni pričali pred senatnim preiskovalnim odborom, da so opazili zadnje čase veliko selitev strelnih pušk, plinskih bomb in palic v razne tovarne, kjer se pripravljajo za delavske "nemire" in štrajke.

Med pričami je bil tudi J. P. Harris, jeklarski delavec iz Portsmouth, Ohio, ki je v gostovstjo trdil, da mu je znano, da se oborožuje tovarna Wheeling Steel Corporation. Nasproti njemu so pa voditelji tovarne izjavili napram senatnemu odseku, da se tovarne oborožujejo napram tatovom in požigalcem in da se bodo še znanprej oboroževali.

Jako zanimivo je bilo pričevanje nekaterih bivših uslužbencev Ford Motor tovarne v Detroitu, ki so pripovedovali, da je Fordova tovarna polna ogleduhov in vohunov, ki nemudoma poročajo kompanistom vsako delavsko aktivnost.

Med kompanijami, ki so se zadnje čase oborožile, so imenovane sledeče: Cudahy Packing Co., Gulf States Steel Co., Tennessee Coal & Iron Co., Republic Steel Co., Youngstown, Ohio.

Poleg kompanij se pa oborožujejo tudi razna mesta, ki so zadnje čase kupila silne množine plinskih bomb. Med temi mesti so Detroit, ki je kupilo 10,000 plinskih bomb in oklopni avtomobil. Mesto Barberton je kupilo za skoro \$5,000 streljiva.

Diplomat iz Clevelanda Henry Nobweb, Clevelandčan, je bil včeraj po predsedniku Rooseveltu imenovan za ameriškega poslanika v Boliviji, Južni Amerika. Mr. Norweb se nahaja že dvajset let v ameriški diplomatski službi.

Zvezna vlada pripravljaja \$202,000 za kulturne vrlove v mestu

Cleveland, O. — Kulturni vrtovi v Clevelandu so brez dvoma najfiniješe umetniško, narodno in ameriško podjetje, katerega se je še lotila kaka mestna občina v Zedinjenih državah.

Dolga vrsta umetno okrašenih vrtoev, ki se vije od St. Clair Ave. do Superior Ave. preko Rockefeller parka so edinstveni spomenik kulturnih in narodnostnih aspiracij posameznih narodnosti v Clevelandu, kot piše Mr. Theodore Andrica. Ti kulturni vrtovi so dar Amerike poštemim narodnostim, ki so napredovale v Ameriki.

Nikjer drugje na svetu ne dobite danes tako sijajne ko-operativne kulturne manifestacije kot v kulturnih vrtovih Clevelanda. Kdorkoli je prišel na idejo kulturnih vrtoev svetovnih narodnosti v Clevelandu, zasluži najvišje odlikovanje.

Zvezna vlada je dosedaj pogojno odobrila svoto \$174,357 za kulturne vrtove v Clevelandu. Vse načrte mora sedaj odobriti še mestna načrtna komisija, ki se mora obenem zavezati, da bo dala na razpolago material, a obenem se morajo narodnosti obvezati, da prispevajo svoj delež h kulturnim vrtoev.

Danes je na razpolago nekako \$202,000 za razvije in okrasitev kulturnih vrtoev v Clevelandu. Od te svote prispeva mesto \$28,738 in enako tudi posamezne narodnosti, a vse ostale stroške pokrije zvezna vlada.

Nečrt za Jugoslovanski, Rusinski, Poljski, Ogrski in Čehoslovski vrt so že odobreni. V proračunu so projektirani vrtovi Sireev, Grkov in Švedov. Ko bodo vsi vrtovi gotovi, bodo tvorili najfiniješi okras vsega mesta Clevelanda, kjer bo človek poleg uživanja lepote lahko študiral tudi zgodovino in zemljepis skoro vseh pomembnih narodnosti Evrope.

Republikanci med seboj

Včeraj so imeli zastopniki Lige republikanskih klubov v Clevelandu zborovanje, pri katerem so letela očitanja na desno in levo glede nepoštevnega poslovanja. Odvetnik John H. Price, kandidira za generalnega državnega pravdnika na republikanskem tiketu. Njemu nasprotujejo skoro vsi vodilni republikanci v državi Ohio, in Price je na sestanku povedal zakaj. Sedanja generalni državni pravdnik države Ohio, John W. Bricker, ki je tudi republikanec, je dal raznim vodilnim republikanskim odvetnikom mastne službe, da so "pomagali" pri likvidiranju bank in posojilnic. Price je povedal, da so dobili prijatelji Brickerja tekom dveh let \$1,800,000, ko so likvidirali posojilnice in banke. In Price je končno izjavil, da če bo on izvoljen, bo enostavno pognal ves sličen grafit iz urada.

Pivo se toči

Kljub postavi, katero je naredila mestna zbornica v Lakewoodu, da se ob nedeljah ne sme prodajati niti 3.2 pivo, pa so na velikonočno nedeljo točili po vseh pivnicah Lakewooda. Župan je naročil policiji naj pusti ljudi v miru, dokler zadeva ne bo končno veljavno rešena na sodnji.

* Anglija importira vsako leto 75,000,000 smodk iz Kube.

Velika porota nadaljuje s preiskavo o policijskem škandalu v mestu

Velika porota je včeraj nadaljevala s preiskavo glede "poslovanja" policijskega kapitana Louis J. Čadeka, prebrisanega policista, ki je znal tekom 30 let se prihraniti \$109,000, dasi je v vseh teh letih dobil le \$67,000 plače.

Čadek je postal policist v septembru, 1906. Dolgo vrsto let je deloval kot navaden policist na Broadway postaji. V februarju mesecu, 1913, je bil imenovan za sarženta. In kmalu potem se je seznanil s Harry L. Davisom, ki bi rad postal župan Clevelanda. Čadek in Davis sta postala velika prijatelja.

Leta 1917 je bil imenovan za policijskega poročnika po županu Davisu, nekaj let pozneje pa že za policijskega kapitana. Tekom petih let ga je župan Davis trikrat spravil na višje mesto.

Poleg tega pa je bil Čadek vselej načelnik onih policijskih revirjev, kjer je cvetelo gembelnje, prostitucija in butlegerija. Vse to je bil obilen vir dohodov za človeka, ki je znal mižati, molčati a držati odprto roko napram kršilec postav.

Policijski kapitan je nekake male vrste car v svojem okraju. Njegova beseda je vsemočena. Podložni policisti so sicer izjavili, da je bil Čadek "dober fant," toda brez njegovega dovoljenja se niso drznili preganjati nikogar, ki je bil prijatelj kapitana, dasi so vedeli, da dotični krši postav.

Kapitan Čadek je živel zelo priprosto, dasi je bil jako bogat. Stanuje pri svoji sestri na 3351 E. 65th St., v malem, skoro umazanem stanovanju. Ni se vozil okoli z razkošnim avtomobilom, a hraniti je znal denar.

Leta 1931 je pa postal predmet napada v časopisju. Bil je tedaj načelnik 4. precinkta. Pri tedanjem direktorju javne varnosti Barryu se je pritožilo devet prostitutk, ki so povedale, da jih je dal kapitan Čadek aretirati. Držal jih je tajno v zapo-

Hitler praznuje rojstni dan z vojaškim pompom

Berlin, 14. aprila. Dne 20. aprila bo obhajal nemški diktator Hitler svoj 47. rojstni dan. Proslava bo spremljena z nepopisnim pompom in razkošjem. V Berlinu bo paradiralo 50,000 vojakov. Vsi diplomati so bili povabljeni k paradi. V vseh gledališčih bodo svečane predstave in celo nekateri politični jetniki bodo izpuščeni iz zaporov. Bolj sijajno tudi nekdanji kajzer ni praznoval rojstnega dneva.

Ponarejene znamke

Zvezni poštni inspektorji v Clevelandu so na delu, da zasledijo ponarejevalce poštne znamke, ki so se zadnje čase pojavile v prometu. Na sled ponarejanju je prišel neki nabiralec poštne znamke v Akronu, ki je dognal, da je bila ena znamka za 2 centa na pismu, ki ga je dobil, ponarejena, kar je tudi dokazal poštne oblasti. Poštne znamke so tako fino ponarejene, da jih je le z največjo težavo mogoče razločiti od pravih. Poštne oblasti svarijo občinstvo, da kupuje znamke samo na poštne uradih, ne pa od nepoznancev in neodgovornih oseb.

ru 24 ur, potem pa so jih naložili na policijski voz, jih peljali 20 milj ven iz mesta, kjer so jih pometali iz voza v cestni jarek.

Direktor Barry je prijel kapitana Čadeka, toda slednji je izjavil, da policist mora biti trd, kadar se gre za vršitev postav, in Čadek je ostal nekaznovan.

Škandal je nastal zopet v letu 1932, ko je bil Miller župan. Aretiran je bil neki gembler Nick Satulla, ki se nahaja danes v zaporih v Columbusu. Aretirali so ga policisti revirja, kjer je zapovedoval kapitan Čadek. Pri Satulli so dobili mnogo obtežilnih listin, ki so pa na tajinstven način zginile, tako da se ni moglo pričati proti Satulli. Listine so bile zaklenjene v predalu kapitanove mize.

Direktor javne varnosti, Merrick, je tedaj poklical kapitana na zagovor, toda slednji se je izgovarjal, da absolutno ničesar ne ve o tem. Merrick je Čadeka sicer izpusil, toda izjavil se je, da "v policijskem departmentu strašno smrdi."

Prestavlili so ga na zapadno stran mesta v 12. precinkt. Neko nedeljo septembra meseca, 1933, je Čadek napisal uradno poročilo na višjega poveljnika in končal s svojim poročilom tako, da je napisal, da je delal do 11. ure zvečer.

Pa strela je nanesla, da je prišel ob 8:30 zvečer inspektor Hagan na dotično policijsko postajo. Čadeka ni bilo nikjer, a pismo napisano, da dela do 11. ure. Inspektor Hagan ga je šel iskat, in ga dobil — pijanega v neki gostilni!

Župan Miller je tedaj Čadeka odslovil iz službe radi laži. Civilna komisija ga je pa zopet uvrstila v službo. Miller je tožil na višjo sodnijo, a medtem je bil že Davis izvoljen županom, ki je Čadeka takoj imenoval zopet kapitanom in mu dal dobro mesto. Tu je ostal, dokler ga ni dobil demokratični prosekator Cullitan, ki be imel zadnjo besedo o karieri kapitana Čadeka.

Pokojni Stanley Kužnik

Včeraj smo poročali o nenadni smrti priljubljenega mladeniča v Newburgu Stanleya Kužnika. Ranjki mladenič je bil poznan kot eden najboljših baseball igralcev v svojem okraju, jako priljubljen povsod radi svoje prijznosti, dobre tovarišije in iskrenosti. Pretekli pondeljek večer se je podal Stanley v slaščičarno J. Perkota na 81. cesti na kratko zabavo s tovariši. Ni bil dolgo tam, ko se je nenadoma zgrudil. Zadel ga je srčna kap, kateri boleznji podleže v zadnjem času toliko ljudi, in sicer mladih kot starih. Pokojni je bil rojen v Clevelandu, star 24 let, član društva sv. Jožefa št. 146 KSKJ. Zapuščata žalujoče starše, Mr. John in Mrs. Frances Kužnik, sestro Klaro in tri brate: — Johna, Leota in Viktorja. Pogreb pokojnega se bo vršil v petek ob 8:30 iz hiše žalosti na 3572 E. 82nd St., pod vodstvom Louisa L. Ferfolia. Glozoboko ujaljenim staršem izrekamo naše toplo sožalje. Naj bo pokojnemu rahla ameriška zemlja! Njegovi številni mladinski tovariši ga bodo gotovo ohranili v najbolj prijateljskem spominu!

Pokojni Louis Kovačič

Za pljučnico je preminul dobro poznani rojak Louis Kovačič, po domače Ločiar, star 52 let. Doma je bil iz Sodražice in je stanoval v Ameriki, 25 let. Tu zapuščata žalujočo vdovo Mary, rojeno Peček, sina Louisa, in hčer Mary, brata Johna in sestro Mrs. Milavec, pa tudi več drugih sorodnikov tu in v stari domovini, kjer zapuščata tudi mater. Pokojni je bil član društva France Prešeren št. 17 SDZ in društva Carniola Tent št. 1288 T. M. Pogreb pokojnega se vrši v petek jutraj ob 9. uri v cerkev sv. Vida iz hiše žalosti na 1243 E. 61st St. pod vodstvom Frank Zakrajšek pogrebnega zavoda. Preostali družini in sorodnikom izrekamo naše globoko sožalje. Bodi ohranjen blag spomin pokojniku pri vseh, ki so ga poznali.

Seja na Dock Rd.

Pri Frank Beretiču na Dock Rd., Geneva, Ohio, se vrši v petek 17. aprila ob sedmih zvečer politična seja. Govorniki bodo kandidati za razne urade in Mr. John L. Mihelich iz Clevelanda. Vabljeni so vsi državljani iz Geneve, Madisona in okolice. Vsak je dobrodošel.

Seja "Zarje"

V sredo 15. aprila se vrši seja sam. "Zarje" v sobi št. 2 S. N. D. Potrebna je navzočnost slehernega člana, ker je treba rešiti več važnih stvari radi operete "Mascot." Pričetek ob 8. uri zvečer. — Predsednik.

Kegljanje za ženske

Tajnica društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ sporoča, da če katero izmed članic vesel kegljanje, da se obrne na sestro Antonijo Tanko, 1161 E. 60th St., najkasneje do 17. aprila.

* Bomba je bila zagnana v ameriški konzulat v Santiagu, Cuba. Naredila ni škode.

* Številno farm v Zed. državah se je od leta 1930 pomnožilo za 500,000.

Petletni deček morilec 4-letne deklice

Seminole, Oklahoma, 13. aprila. — Oblasti v tem mestu ne vedo, kaj bi naredile s pet-letnim Haroldom Altonom, ki je umoril 4-letno Vivian Barrett. Deklica je dala kos slaščice neki drugi deklici, in to je Harolda tako ujezilo, da je pobil Vivian na tla, nakar ji je z nožem razparal trebuh.

Trgovske nagrade

Progresivna trgovska zveza naznanja: sledeči lastniki gotovih certifikatnih števil so se priglasili: Mrs. A. Castle, 1422 E. 55th St. Frances Torkar, 15811 Huntmere Ave. James Vidmar, 16109 Parkgrove Ave. Pauline Balish, 1250 E. 175th St. Louise Bergich, 558 E. 140th St. Omenjeni so dobili vsak pet certifikatov, katerih vsak je vreden \$1.00 v blagu. Lastniki števil 55,361, 7,052, 29,242, 28,875 in 38,119 naj prinesejo tikete k August F. Svetek, 478 E. 152nd St. pred 18. aprilom in dobijo nagrade. Po 18. aprilu eerija "A" ne bo več veljavna. Kdor se do tedaj ne zglaši za nagrado, se denar dene v sklad za radio. Rojaki, zahtevajte od svojih trgovcev trgovske tikete, s katerimi ste opravičeni do nagrad.

Prijetna zabava

Nocoj večer se vrši prijetna zabava v novi šoli sv. Vida. Zabava bo s kartami in plesom. Zabavi bi se reklo "Shower" za dobitke za cerkveni bazar, ki se vrši 26. aprila, ko se bo oddal krasen nov Terraplane avtomobil. Vstopnina k nocojšnji zabavi je z dobitkom ki je vreden vsaj 50c. Te dobitke se bo oddajalo potem na bazarju. Občinstvo je prav prijazno vabljeno.

Pozdravi iz Floride

Mrs. Jane Lausche pošilja prijazne pozdrave iz Floride, odkoder se namerava v kratkem vrniti v Cleveland.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50, za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00, za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50, pol leta, \$3.00. Za Evropo, celo leto, \$8.00. Posamezna številka, 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

U. S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
Single copies 3 cents. European subscription, \$8.00 per year

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879

83

NO. 90, Wed., April 15, 1936

Pogled po svetu

Poljska ima danes preko 2,800,000 židov, ki živijo v gotovih mestih v kompaktnih masah, pa tudi poljedelce se dobi med njimi. Antisemitizem je živel še pred vojno, ko je bila Poljska še ruska pokrajina, toda prav se je razvil šele po svetovni vojni, zlasti odkar so prišli nacisti v navlado v Nemčiji, tako da se danes preganjanje židov na Poljskem popolnoma sistematično vodi.

Ko povdarja to dejstvo, pravi znameniti časopis "The Manchester Guardian": "Poljska je podedovala mnogo od Rusije, predvsem pa antisemitizem. Antisemitski pogromi se vprizarjajo najraje med analfabeti in med siromašnimi masami, ki se lahko pustijo zapeljati. Dočim se pogromi na Poljskem vodijo radi fanatizma, so pa pogromi nad židi v Nemčiji bolj "znanstvene svrhe."

Preganjanje židov na Poljskem se je zlasti razširilo zadnjih par let. Danes se nahaja na vrhuncu. Na Poljskem obstoje dve glavni proti-židovski organizaciji: narodna demokratska stranka, katere glavni ideal je vedno bil, kakor je tudi pri nemških nacijah: progno židov. Druga organizacija naperjena proti židom je pa fanatična masa, ki obstoji v večini od študentov in kmetov. Le redkokdaj se ji pridružijo tudi industrialni delavci.

Na Poljskem so bili z ed nekdaj v nekaterih poklicih in industrijah bojkotirani židi, a zadnje čase pa se je bojkot židovskih trgovin zlasti v malih mestih tako poostiril, da židom skoro ni mogoče več živeti.

Najbolj divji so poljski študenti. Židje so dnevno napadani na vseh poljskih vseučiliščih. V sinagogah pokajo bombe, dnevno zapalijo več židovskih hiš. Še več, divja strast gre tako daleč, da skrunijo študenti, ki bi morali biti vendar vzor inteligentov, židovske grobnice, dočim javno na cestah do krvi pretepajo židovske otroke. Mnogo židov je bilo že ubitih, a drugi umirajo na posledicah.

Poljski antisemitizem se v tem pogledu mnogo razlikuje od nemškega. V Nemčiji pride le redkokdaj do napada na žide. Progno židov v Nemčiji je del vladne naloge, in v Nemčiji jih bolj "kulturno in industrijsko ubijajo." In to se dela z dovoljenjem, da mnogokrat celo na povelje vlade.

Na Poljskem pa je zadeva preganjanja židov v rokah privatnikov. Da, poljska vlada celo preganja one, ki napadajo žide. Nemčija je bogata zemlja, ki šteje 60 milijonov prebivalcev, in med temi jih je komaj 500,000 židov. Napram njej je Poljska siromašna dežela, ki ne šteje niti 30 milijonov ljudi, in od teh jih je skoro tri milijone židov, ki tvorijo med drugimi najbolj siromašno rajo v Poljski, dočim so nemški židje bogatini.

V ghetih in v siromašnih predmestjih Varšave, Lodza, Krakova in drugih večjih mestih živijo kristijani in židje pomešani in se skupno borijo za najbolj primitivne življenjske potrebe. Borba je neumiljena, in zadostuje najmanjši dogodek, da pride do pogroma in prelivanja krvi, in menda ni nič strašnejšega v Evropi kot je pa pobijanje židov na Poljskem. Poljska vlada sicer od časa do časa kaj ukrene, da ustavi židovske pogrome, da, mnogokrat vojaštvo celo strelja v podivjano maso, ki je napadla židovsko prebivalstvo. Pa to ne zadostuje. Vsi oni, ki želijo Poljski dobro, pričakujejo, da bo poljska vlada v bodoče možna preprečiti enake pogrome, ki kalijo dobro ime Poljske.

Laško-albanski vojni pakt in dogovor iz leta 1926, ki je pred več meseci potekel, je bil sedaj podaljšan. O podrobnostih te pogodbe se poroča, da bo Italija plačala Albaniji letno 8 milijonov zlatih lir, in poleg tega zaostanek v svoti 40 milijonov lir. Del tega denarja bo Albanija porabila za ustanovitve Agrarne banke, a ostanek za vzdrževanje vojaštva, policije in orožništva. Italija se je tudi obvezala, da zgradi pristanišče v Draču, tako da se bo lahko naenkrat izkrcal cel laški armadni zbor v pristanišču. Za protiuslugo dobi Italija vse rudarske, gozdne in petrolejne koncesije v Albaniji. Končno se je Italija obvezala, da pride v slučaju potrebe z armado na pomoč Albaniji, a na drugi strani se tudi albanska vlada obvezuje, da pomaga Rimu z vojaštvom, ako bo potrebno.

Apel na narod

Zelo važen je ta klic na vas, larjev. Delo se ima pričeti ki tvorite narod, na katero ime se letos snuje in delajo priprave, ki bodo še bolj pomenljive od onih lanskega leta. Delajo se namreč priprave za izgotovitev našega kulturnega vrta.

Leto 1936 bo tisto, v katerem bo stal v mestnem parku naš kulturni vrt, zvezda med zvezdami: najlepši, najbolj praktičen in najbolj zanimiv nazmed vseh drugih vrtov. Delo za izgotovitev vrta bo trajalo samo še zdaj. Če to preslišo, tako je preračunano, štiri šimo in zamudimo, se ne bo meseca in bo stalo 55 tisoč do-

koli več se nam ne bo nudila enaka prilika za narodno korist.

Ta vsota, ki jo moramo sami zbrati, je v primeri z vsem delom tako malenkostna, da je ne smemo prezreti. Narodni greh bi bil to priliko zanemariti. Kdo bi ne vzel dolarja za borih 5 centov? Kdo ne bi sprejel takega kulturnega vrta skoro zastoj? Zato se apelira na vas vse, ki imate čuteče narodno srce, na vse, ki ste ponosni, kadar slišite, da drugi o našem narodu dobro mislijo, na vse, ki so bili lansko leto tako ponosni radi postavitve Baragovega spomenika, na vse, ki se veselijo na letošnjo postavitev spomenikov Simona Gregorčiča in Ivana Cankarja, ter na vse, ki želijo, da bi se med vsemi vrstovi v mestnem parku najbolj odlikoval naš, Jugoslovanski kulturni vrt, — vsi ti ste s tem klicem pozvani, da se zaveste, da je ravno zdaj prišel čas za delo. Ne pozneje, ne v juliju ali avgustu, ampak prav sedaj!

Mi moramo imeti takoj finančno, da s tem pokažemo našo dobro voljo, potem pa tudi vlada stori svoje. To niso besede brez pomena, to ni klic brez potrebe, to je beseda v skrajni sili. Potem bo pa delo vrta dovršeno in prosjačenja bo konec.

V ta namen imam danes posebno prošnjo do vas in prosim vas, da se odzovete v korist našega kulturnega vrta. Liga kulturnih vrtov, to je 22 narodov skupaj, se je zavzela, da podpira opere, ki jih vpripori The San Carlo Opera Co. O teh operah se je že in se bo še pisalo v naslednjih dneh in ki se vprizore v dne 28., 29. in 30. aprila v mestnem avditoriju. Teh oper bo troje in vam je na izbiro, katere se udeležite z vstopnico, kupljeno pri naših zastopnikih kulturnega vrta. Od teh vstopnic bomo dobili svoj delež za naš kulturni vrt. Z vodstvom te operne družbe smo se pogodili, da bomo dobili 20 odstotkov v gotovini od prodanih vstopnic. Vstopnice so po dolarju, kar je zelo malo za tako imenitno opero. Ako se le malo potrudimo, dobimo s tem nekaj stotakov za naš kulturni vrt. Kupimo vstopnice pri teh zastopnikih v naselbinah, ker le na ta način se nam bo dalo provizijo. Ako kupite vstopnice v mestu, ne bo imel naš kulturni vrt nič od tega. Torej komur je kaj na tem, da koristi svojemu narodu, bo kupil vstopnico k operi pri zastopnikih, katerih imena so navedena spodaj. In opomnite tudi mlade ljudi, ki radi obiskujejo opere, naj kupijo vstopnice v naselbinah.

Na omenih, da smo zaenkrat vzeli 200 vstopnic; od teh so jih vzeli Srbi 50, da jih prodajo med seboj. Nam jih ostane torej še 150, ko bi jih morali s lahkoto prodati 500. Ali ni torej vredno, da se vzdamo in v letu 1936 izvršimo ogromno delo, ki bo zgodovinskega pomena za naš kulturni življenj v Clevelandu?

Rojaki, narod! Vzdamo se in zbudite se! Sedaj ali nikoli! Izvrši delo, narod, ki ti je naročeno in ponosno boš zrl pozneje na delo svojih rok.

Vstopnice za imenovane opere so v prodaji pri: Joseph Grdina, August Kollander Co., Marian Kuhar, Frances Oražem, Julija Brezovar.

Za Collinwood: John Trček, Marg. Kogovshek, Mrs. Pust in Mr. Izanc v Zadrudni zvezi.

V Euclidu: Stefanija Stefančič, Mrs. Rupert in Mrs. Vesel.

Collinwood (severna stran mostu): Frank Drassler in Matt Grdina.

Newburg: Jakob Resnik.

Torej rojaki, kupite vstopnice pri teh zastopnikih. Ne odlašajte do zadnjega dne.

Drugi pa, ki se nahajate izven Clevelanda, pišite po te vstopnice na tajnika Joseph Grdina, 6123 St. Clair Ave., Cleveland, O. Ta vam vstopnice lahko pošlje ali pa za vas rezervira. S tem boste koristili narodu, pa vas nič več ne stane. — S pozdravi in spoštovanjem,

Anton Grdina,
predsednik Jug. kult. vrta.

"Jadran" in "Sanje pod lipo"

Jadran ponosni in viharju je stal, silam besnečim, je kljuboval, oblakom pretečim se v pesmi smehljal.

In prav tako so se prikazali "Jadrančani" smehlajočih obrazov, ko se je dvignil zastor v prvem dejanju operete "Sanje pod lipo" zadnjo nedeljo. Opereta bi se imela pričeti od treh popoldne, toda ker so se tudi Jadrančani držali slovenskega običaja, se je pričela eno uro pozneje.

Opereta je bila, kot v petju tako tudi v dramatik, dobro vprizorjena, upoštevajoč težkoče, katere so imeli, skoraj ne bi mogla biti boljše.

Pogrešali smo sopranistino gđc. Anno Revere, ki bi imela igrati glavno vlogo, toda radi smrti matere ni mogla nastopiti. Vendar jo je prav dobro nadomeščala poznana Mrs. Anna Vadnal. Časti in priznanja je vredna ta kulturno vneti žena. Slovenski narod potrebuje še mnogo žena, ki bi se toliko trudile in žrtvale kot Mrs. Vadnal. Torej vse priznanje časti vredni gospe Ani Vadnal. Dobro je izvršila svojo vlogo tudi Miss Valerija Vadnal, ki je morala nadomestiti gđc. Ano Medić, ki radi boleznih ni mogla nastopiti in katero smo tudi pogrešali. Vsi ostali izbrani igralci, kot Beniger, Rožanc, Jaklich, Lavšič, Zupančič itd., so bili kos svojim vlogam. V splošnem je bila opereta dobro vprizorjena.

K zaključku vam kličem, kot se glasi Jadranova himna, katero je spisal in uglasbil pevovodja, g. Louis Šeme:

Oj, Jadran, le čuvaj svoj ponos visoki!
Le v pesmi obujaj ptice v blagem zvoki.
Naj pesem iz Jadrana doni od bratov vbrana!
S pevskim pozdravom,

Anna Traven.

Vesel card party

Cleveland, O. — Društvo Danica št. 11 SDZ je pridno na delu s prodajo tikevot. — Agilne članice so se zavzele, da kolikor mogoče razpečajo listkov. Odločile smo se za card party, ki se bo vršil v četrtek 16. aprila. Vabimo vse prijatelje in prijateljice, da se oglasijo pri nas. Vsem, ki ste bili pri našem zadnjem partyju, se je gotovo dopadlo in da se niste pozabili, kako smo se lušno imeli. To pot bo pa še bolj prijetno. Imele bomo fin prigrizek in tudi za priliti ne bo manjkalo. Dobitke in door prize bomo tudi imele. Godba bo pa taka, da se bo kar samo vrtelo okrog. Posebno članice ste vabljen, da se gotovo odzovete na tej naši veselici. Dosti vas je, ki pridete tako poredkoma na sejo. Pridite vsaj na veselico, da se bomo bolj spoznale. Naznanjeno je bilo, da se veselica vrši v dvorani št. 1. Sedaj se je to spremenilo in se card party vrši v spodnji dvorani SND. Vzemite to na znanje. Sestrski pozdrav,

Josie Grdina.

Naročite se na dnevnik Ameriško Domovino!

VAŽNA SEJA

Vabi se člani in članice dr. Brooklynski Slovenci št. 48 S. D. Zvezde, da se udeležijo prihodnje seje dne 19. aprila ob dveh popoldne. Slišali in rešili boste par točk od gl. urara, o kampanji za nove člane, poročilo nadzornega odbora in glede veselice, ki jo priredi KZSD 10. maja. Upam da pridete vsi. Več nas bo, hitreje se bodo rešile točke, ki so vse važne.

Jakob Jesenko, predsednik.

IZ PRIMORSKEGA

—Internacija 18 - letnega mladeniča. — Že v drugi polovici meseca decembra pretečenega leta je bil v Postojni aretirani 18-leten mehanik Anton Smrdel, doma iz Stare vasi pri Postojni. Po aretaciji je bil odveden v tržaške zapore in tam pridržan vse do meseca januarja. Smrdelovi roditelji so se interesirali za sina, ki je poleg tega, da se ni nikdar zanimal za politiko, še slabega zdravja. Pooblastili so nekoga tržaškega odvetnika, da bi fanta zagovarjal in ga po možnosti rešil ječe. — Vendar ni ves trud nič pomagal. V drugi polovici januarja je bil od tržaške konfinacijske komisije interniran za nedoločen čas. Poslali so ga nekam v južno Italijo, odkoder se pa še ni zglasil. Internacija mladega in povsem nedolžnega fanta je zelo zadel Smrdelovo družino, kajti fant je bil miren in pridlen. Zaposlen je bil v mehanični delavnici Maksa Križeta v Postojni, kjer je bil tudi aretirani. Poleg tega pa imajo še Smrdelovi starejšega sina Ivana na abesinskem bojišču, od katerega nimajo že od decembra nobenega glasu. Prvi kot drugi slučaj je težko zadel Smrdelove, ki si seveda ne morejo prav nič pomagati. — Tudi o vzrokih aretacije in internacije sina Antona jim nihče ne ve povedati ničesar.

—Bandelj Alojz interniran. Trst, marca 1936. — Iz Pliskovice na Krasu poročajo, da je bil že v mesecu septembru lanskega leta aretirani domačin Bandelj Alojz, star 35 let. Proti koncu istega meseca pa ga je tržaška konfinacijska komisija internirala v notranjosti Italije.

—Številne žrtve vsled razstreliv iz svetovne vojne. Gorica, marca 1936. — (Agis.) Znanec je koliko so žrtve že zahtevali nerazstreljeni ostanki iz svetovne vojne v vseh letih po vojni. Na žalost vrsta žrtv še sedaj ni končana in stalno beremo o novih, ki so se največ vsled nevednosti ponesrečili s takimi ostanki. Tako se dobili na Debellem hribu pri Tržiču pred kratkim karabinerji v jarku mrtvega Ivana Koviča, rojenega 1899. v Sovodnjah, bivajočega v Ronkih. Komisija je ugotovila, da je postal žrtev razstreliva iz svetovne vojne.

S staro puško se je smrtno nevarno ranil 16letni Radoslav Almerčak iz Komna. Puško je nekje našel in se z njo igral. Poskodbam je kmalu podlegel. V Volčah pri Tolminu pa se je nevarno ranil s projektom 16 letni Josip Kenda. Pepeljati so ga morali v bolnico, toda posledice nesreče bo moral nositi vse življenje.

—Razmere v katerih žive naši ljudje, cenzura pisem in drugo. Postojna, marca 1936. — (Agis.) — Iz pisma, ki smo ga prejeli, posnemamo sledeče: Vsak pozdrav in vsako najmanjšo vest, ki jo kdo sprejme, "pretuhtajo" in "prešofajo" kot kranjsko klobaso. Naše ljudi strašijo z vsem mogočim, da bi jim ubili zadnjo nado. — Pravi- lno in širijo, da se godi v Jugoslaviji slabše kot v Afriki. Pred kratkim so bili odrejeni večji dopusti vojakov z motivacijo, da

bodo sadili in obdelali polje. V resnici pa, kakor pripovedujejo oni, ki so prišli na dopust, jim primanjkuje hrane. Vedno bolj križijo vojakom pri jedi. Vsako kritiziranje razmer je strogo prepovedano in marsikdo je to že okusil na svoji koži. Kakor vse kaže, sankcije vedno bolj pritiskajo in razmere v Italiji se vedno bolj in bolj slabšajo. Vsi, ki so šli na dopust morajo biti vsak čas pripravljani na vpklice. "Afrikanci" le malo pišejo in še to je strogo cenzurirano in črtano. Če je pismo kolikaj poprapno, ne najde svojega pravega naslovljenca. Neko ekspresno pismo z zelo kratko vsebino, ki sem ga pred kratkim odposlal je rabilo v neki bližnji kraj 15 dni. Postalo je neznosno. Če nočes v luknjo moraš postati očiten izdajalec. Ljudje nimajo zaupanja med seboj in se boje eden drugega. Naši se niso upali, dokler so bili še dovoljeni časopisi iz Jugoslavije, držati jih v prodaji, ker so se bali maščevanj. Zato ni čudno, če jih je na pr. v Sezani prodajal caposquadra milice.

—Mladenič iz Slivja konfiniran na dve leti. Postojna, marca 1936. — (Agis.) — Konec januarja se je neki mladenič iz Slivja pri Materiji peljal s kolesom iz Trsta. V mraku ga je ustavila cestna milica in dobil je 20.20 lir globe. Ker ni imel dovolj denarja pri sebi, je vzdihnil, da je treba v naši državi plačevati takse, davke in globe. Takoj so ga aretirali in odpeljali v Podgrad. Od tu so ga odpeljali v zapore v Bistrico in nato v Reko, kjer ga je konfinacijska komisija obsodila na dve leti konfinacije. Domači dolgo časa niso vedeli za njegovo usodo in šele, ko je bil odpeljan v konfinacijo, so dobili sporočilo o njem.

—Zanimiv boj s tihotapci v Baču. Postojna, 8. marca 1936. (Agis.) Dne 3. februarja t. l. so prignali tihotapci v neko obmejno vas 20 konj. Za to je zvedel domačin Lojze Malnar št. 30 iz Bača. Ker je imel neke obračune z enim izmed tihotapcev in jih je hotel oslepariti, pa se mu ni posrečilo, je šel in iz maščevanja opozoril nato miličnike. Miličniki so obkolili hišo ter ujeli enega izmed tihotapcev ter nekaj konj. Ujetega tihotapca so pretepli, drugim pa se je posprečilo uiti. Pri pretepanju se je zlasti odlikoval kapetan milicije. Na to so ujetnika odpeljali na komando. Bil je spremljan od petih miličnikov in kapetana ter uklenjen. Sredi vasi so družbo čakali trije tovariši ujetega s poleni. Tako so se razdelile sile obeh strank: šest oboroženih z orožjem proti trem s poleni. Pričela se je sredi vasi bitka katere konec je bil: nekaj miličnikov je obeležalo drugi z oficirjem pa so junaško odkurili. Tihotapec, ki je bil uklenjen, je odnesel za spomin verigo. Bače je šlo vse tako hitro, da ljudje, ki so prihiteli, niso dobro vedeli zakaj gre. Šele stokajoči miličniki so jih opozorili na komaj pretekli dogodek.

—Nova žrtev Abesinije. Idrinja, marca 1936. — (Agis.) — Prišla je vest, da je v Abesiniji podlegel Istenič Maks, doma iz Črnega vrha, rojen leta 1909. Pokojni se je bil sicer javil kot prostovoljec, a skepali so, da le iz nekakšnega obupa nad razmerami, v katere je zašel.

—Vojaška znamenja na cestah in poteh v snežnišnem gozdu. Št. Peter na Krasu, marca 1936. — (Agis.) — V zimskih mesecih ni bilo v Snežniških gozdovih opaziti nikakega javnega dela. Utrdbe počivajo, sicer pa so močno zastražene. Le ceste in poti, zlasti pomembnejša križišča so prepleli z najrazličnejšimi vojaškimi znaki za orientacijo.

—V Črnicah je zgorel Mariji Podbersček senik s senom. Škofje je 7,000 lir. Zaprl so Romana Corradinija, starega 33 let,

kot osumljenega požiga. — V Cerknem so zaprl 24 letnega Kajzerja Mihaela, jug. državljan, ker je brez potnega lista prešel italijansko ozemlje. — Pri Pulju se je potopila ribiška jadrnica, kjer je izgubilo življenje pet ljudi in sicer Josip Tominovi, oče štirih otrok. Breca Ivan, oče treh otrok. Karel Kervatin, Kos Rosan in Vastijančič. Prvi je iz Pulja ostali so iz Labinja.

CELA VAS BO ZGINILA

V neposredni bližini mesta Brna leži vasica in občina Kinice. V tej občini grade sedaj jez, ki naj v bodoče prepreči povodnji dveh rek, ki se tam stekata. Ta jez bo obenem umetno jezero, ki bo služilo Brčanom za šport in zabavo. Po njem bodo vozili tudi parnike. Vsa naprava bo veljala 44 milj. čeških kron. Na ta način se bo voda močno dvignila ter pokrila vso občino Kinice, katera ima 110 hiš. Zato se bodo prebivalci morali izseliti. Nekaterim je češka vlada drugje naredila nove hiše, drugi pa so si odkupnino za svoje hiše dali na roko izplačati.

PRIDOBIVAJTE NOVE ČLANE ZA S. D. Z.

Če verjamele al' pa ne

Jaz sem imel zelo pripravne velikonočne praznike. Radi vremena se nisem nič pritoževal, ker nisem imel novih štefletnov. Postavljal pa sem se z mogočno viržinko, ki mi jo je dala Mrs. Frances Dejak za pirhe. Pri sv. Kristini sem se ustavil po maši pred cerkvijo, da se postavim z viržinko, pa ni nikomur padla v oči, saj omenil je ni nihče, čeprav sem vedno popravljal tam okrog žepa pri rekeletu. Pohvalila me je Mrs. Globokar, ki je Šimčeva iz Bezuljaka, s katero sva v šolo hodila skupaj, da sem še prav tak, kot sem bil škrat, samo da sem malo zrasel.

V pirhe smo spremenili jajčka, ki nam jih je poslala Eisenhardtova Pepca iz Loraina, gotovo s sankcijami njenega soproga Toneta. Ti pirhi so me spravili ob vse cente, ki sem jih zaigral našim fantom pri sekanju. Kadar bomo pri nas kokiši imeli, bomo pa vrnil.

Frank Race ml. nam je dal za poskušnjo dva kvorta doma pridelanega sladoleda. — Strašno dober je bil, Frank. Če boš takega delal, boš imel dosti odjemalcev.

Na veliki soboto popoldne sem privedil našim otrokom domačo zabavo. Vsakemu sem kupil po en čokoladni pirh in te pirhe poskril po hiši. Potem sem jim rekel, naj jih poiščejo in kdor bo svojega prvi našel, dobi en kvodriček. Well, kaj bi pravil še naprej. V petih minutah je bila hiša postavljena narobe in potem je prišla do besede Johana, ki se je ves teden mučila za žive in mrtve, da je očistila hišo za praznike. Tako sem popoldne presedel za garažo in pripovedoval mojima lovskima psoma, da ženske ne razumejo špasa. Res, za nekatere stvari je boljše, da je velika noč samo enkrat v letu.

V Addis Ababo, Abesinija, je dospelo pismo, ki je bilo naslovljeno na Mussolinija. Abesinska pošta je pismo vrnila, rekoč: Naslovnik nepoznan!

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Neka stara ženska, kristjanka, ki sem njeno pravnu-kinjno v Amadiji ozdravil, mu je o meni pripovedovala."

"Well! Torej bova sedaj prosta?"

"Da. V Lizan pojdeva in njegova gosta bova."

"Jako dobro! Izvrstno! Je bilo le dobro, da so naju spet ujeli, kaj mislite?"

"Hm—! Če vam je to v to-lažbo, pa naj bo! Toda mele-kovo prijateljstvo ima tudi svo-jo zelo slabo stran!"

"Slabo stran—? Katero?"

"Gumrijski bej ne bo prost."

"Zakaj ne?"

"To je dolga povest, ki sega desetletja nazaj v zgodovino Nestorijancev in Kurdov. Nestorijanci so mnogo pretpeli, Kurdi so jih morili, jim požiga-li vasi in za vse to se hočejo se-daj maščevati nad gumlijskim bejem. Zato ga melek noče iz-pustiti. Mogoče da ga celo ubijejo."

"Hm—! Neprijetna reč! Do-ber človek je!"

"Seveda! Njegova gosta sva! Ne moreva ga zapustiti!"

"Ne! Nehvaležna bi bila!"

"Pa čujte, misel mi je pri-šla—!"

"Na dan z njo!"

"Morebiti bi lahko vsi sku-paj ušli temle ljudem!"

"Kako?"

"Melekovi ujetniki niso zve-zani. Konji so čisto blizu. Ako skočijo pokonci pa na konje, ki se kar tamle pasejo, in udarijo skozi ljudi, midva pa jim kri-jeva beg, se nam bo, mislim po-srečilo, da uideemo. Na naju Nestorijanci gotovo ne bodo streljali!"

"Hm! Lep načrt! Izvrstno!"

"Pa zelo naglo bi se moralo vse to zgoditi! Bodete pomaga-li?"

"Zelo bom pomagal!"

"Pa ne streljajte, sir!"

"Zakaj ne?"

"Nehvaležna bi bila mele-ku."

"Pa če nas spet ujamejo?"

"Ni verjetno. Moj vranec je dober, vaš konj tudi. In če bodo konji tovarišev slabi, se umaknemo v gozd. Ste pri-pravljeni?"

"O yes!"

"Torej pazite!"

Obrnil sem se spet k meleku.

"Kaj sta sklenila?" je vpra-šal.

"Zvesta ostaneva beju."

"Torej odklanjata moje pri-jateljstvo—?"

"Ne. Toda dovoliti moraš, da storiva najino dolžnost. Odsla bova, pa povem ti odkri-to, da bom skušal na vsak na-čin beja rešiti!"

Nasmehnil se je.

"In če tudi oideš in pokli-češ vse njegove ljudi, bo pre-pozno. Mi bomo med tem že daleč."

Pa oditi vobče ne bosta mo-gla, kajti če misliš beju pomagati, vaju moram pridržati."

Vstal sem. Tudi Lindsay je že stal pri svojem konju.

"Pridržati?" sem vprašal, da bi pridobil čas. Mignil sem Halefu ter mu pokimal h ko-njem ter proti izhodu doline.

"Dejal si, da ne bova tvoja ujetnika!"

"Siliš me k temu, čeprav bi moral spoznati, da je ves tvoj trud zaman."

Videl sem, da me je Halef razumel. Šepetaje je govo-ril s svojima tovarišema in je pričakovalje gledal mene.

"Melek, nekaj ti moram po-vedati!" sem dejal in položil roko na ramo.

"Kaj bi rad?"

"Poglej tja le gori po do-lini!"

Obrnil se je. Ujetniki so bili za njegovim hrbtom.

"Čemu?" je vprašal rado-vedno.

"Nekaj se bo zgodilo."

"Kaj?"

"Tisto, kar ti misliš, da je nemogoče."

"Nič ne vidim."

Nisem mu takoj odgovoril.

Tovariši so me razumeli. V hipu, ko se je melek obrnil, so planili pokonci in h konjem.

Še preden so se Nestorijanci zavedli, so že zajahali in se pogнали v skok. Tudi Anglež je bil že na konju, podrl nekaj ljudi na tla in skokoma odhitel za tovariši.

"To se bo zgodilo," sem de-jal počasi, "da bodo tvoji ujet-niki ušli!"

"Moja zvižaja je bila prav otročja, priznam, pa posreči-la se je. Odrnila je pozor-nost meleka in njegovih ljudi od ujetnikov. Ko se je me-lek obrnil, so bili že zunaj ta-bora."

Seveda je v hipu razumel položaj.

"Za njimi!" je vzkliknil in skočil h konju. Za mene se niti brigal ni. Saj nisem bil njegov "ujetnik."

Njegov konj je bil krasen žrebec dovršene rasti. Z njim bi begunce pač kmalu dohite-l. To sem moral zabraniti.

Skočil sem za njim in pri-jel za bodalo. V trenutku, ko je segel po vajetih, sem zbo-del konja v zadnje stegno in ga sunil s pestjo. Zarezgetal je, vrgel vse štiri od sebe, se iztrgal meleku in zdirjal po dolini.

"Izdajalec!" je zakričal in planil nad mene.

Sunil sem ga vstran, skočil k vrancu, zajahal in odhitel za tovariši.

Ti so dobro vedeli, da sto-jijo više gori v dolinici pred-straže Nestorijancev, zato so se obrnili navzdol in na desno. Cel rog Nestorijancev jim je bil že za petami.

Zdirjal sem mimo njih, pu-stil prve zasledovalce nekaj sto korakov za seboj, se obrnil in dvignil puško v strel.

"Stojte! Streljal bom!"

Niso se zmenili.

Ustrelil sem dvakrat in po-drl dva jezdeca. Drugi so ne-nadoma osupli obstali. Pa za njimi je pritiskalo vse več zasledovalcev in še tri konje sem moral podreti.

Zadržal sem jih, tovariši so izginili za ogrom.

Tedaj pa je skokoma pri-dirjal melek na svojem žrebcu ki ga je medtem spet ulovil. Videl je položaj in zgrabil za pištolo.

"Ustrelite ga!" je jezno za-pvil ljudem in planil nad me-ne.

Obrnil sem se v beg. Mele-ka nisem smel vreči na tla, a njegov žrebec pa je bil pre-dragocen. Le Rih me je mo-gel rešiti.

Položil sem mu roko med ašesa in zaklical:

"Rih!"

Šinil je kako puščica s te-tive. Njegova dolga griva je vihrala za njim kakor zasta-va. V eni minuti sem bil ta-ko daleč, da me melekova pu-ška ni mogla več doseči. To-pot, pri belem dnevu, sem ču-til in okušal neverjetno nagli-co svojega vranca še vse dru-gače kakor tistikrat v temni noči iz Doline stopnic v tabor Haddedinov.

Prispel sem okrog prvega ovinka, ko so tovariši zavili okrog drugega.

Tedaj mi je prišla dobra misel. Dvignil sem se v sed-lu ter se napravil kar mogo-če lahkoga. Vranec je šinil v daljavo, da je celo Dojan da-leč zaostal. V treh minutah sem bil pri tovariših.

"Jezdite hitreje!" sem jim zaklical. "Le še malo časa! Prevaril bom meleka."

"Kako ga misliš prevariti?" je vprašal bej.

"Ne brigaj se! Ni časa, da bi vam razlagal. Nocoj se vi-dimo v Gumriju!"

Da sem tistikrat le nekaj stavkov znil o svojem načr-tu, vse bi se bilo drugače iz-teklo, rešili bi se bili in mo-gočje tudi meleka ujeli.

Pa nisem se zmenil za beje-vo vprašanje, preveč sem za-upal samemu sebi in kazem za mojo prevzetnost je nemu-doma prišla.

Pridržal sem vranca, tova-riši so odhiteli mimo mene. — Do skrajnosti so poganjali ko-nje. Kmalu so spet izginili za novim ovinkom.

Jezdil sem nazaj do prve-ga ovinka. Zasledovalci so prihajali, vsem na čelu melek.

Izračunal sem si približno čas, ki ga bodo rabili do ovin-ka, se obrnil in jezdit spet na-prej, izprva počasi, nato hit-reje. Dojan je prišel za me-no in kmalu so se pojavili tu-di Nestorijanci. Seveda so bili prepričani, da tovarišev še vobče nisem videl in da jez-dim za njimi. Tako sem si vsaj jaz mislil.

Stranska dolina se je odpr-la, potočič je tekkel po njej. Strmo se je dvigala, z redkim grmičjem je bila poraščena, krenil sem v njo. Počasi sem moral jezdit in melek mi je prihajal vse bliže. Mislim sem si seve, da jezditjo njegovi ljudje za njim in da sem rešil tovariše.

Dalje prihodnjic)

ZAHVALA

Spodaj podpisana se tem potom najpristroneje zahva-ljujem vsem prijateljem in prijateljicam, ki so mi prire-dili na 13. marca, letos, tako prisrčno presenečenje za moj rojstni dan. Predvsem se zahvaljujem Mr. in Mrs. Frank Makarovich, sestri Ani Vrabec in bratu Frank Hočevarju, ki so vse tako potihem skupaj spravili, da nisem nič slutila. Nadalje se zahvaljujem izvr-stnim kuharicam, Mrs. Louise Bergich in Mrs. Voglesh za ta-ko fino pripravljena jedila. In končno se prav iskreno za-hvalim naslednjim, ki so darovali in se udeležili surprise partya: Mr. in Mrs. Steve Jamnik, Mr. in Mrs. Anton Hrovatic, Mr. in Mrs. Jerry Glavach, Mr. in Mrs. Skoff, Mr. in Mrs. Joe Janžević, Mr. in Mrs. Frank Fajfar, Miss Angela Fajfer, Mr. in Mrs. Frank Jamnik, Mr. in Mrs. John Jerala, Mr. Frank Stro-jin, Mrs. Mary Klausar, Mr. in Mrs. John Suponic, Miss Katherine Suponic, Mr. Anton Kalan za cake.

Sprejmite še enkrat vsi sku-paj iskreno zahvalo in zago-tovilo, da vas ne bom nikdar pozabila.

Mrs. Josephine Simoncic, 19508 Parkview Ave.

Kako kuje življenje . . .

Pospešila možovo smrt ter umrla z njim

Mihael Stern je ležal v lon-donski bolnici. Okrog njego-ve postelje je bila postavljena španska stena iz belega blaga.

Bil je na smrt bolan, zadnji štadij razjedajoče je-tike. Pri njem je stala nje-gova žena Berta, krčevito dr-žeč v roki mal zavojček. Tisti hip vstopi zdravnik. Berta ga prime za roko in ga vpraša:

"Povejte mi resnico, vede-ti jo moram!"

"Bodite pogumna, toda če hočete vedeti resnico, vam jo povem: nobene pomoči ni več zanj."

"Dobro," reče potem ona, "naj ostanem pri njem."

Bila je dnevna zgodba v življenju. Mihael in Berta sta bila otroka revnih staršev. — Mihael je izvršil šole in uni-verzo s svojo čudovito vztraj-nostjo. Do zadnjega časa je bil zaposlen v nekem kemič-nem laboratoriju Berta je bi-la pa krasotica prve vrste. Slikarskim umetnikom je slu-žila za model. Mihael in Ber-ta sta bila drug drugemu uda-na že iz otroških let. Toda še pred dvema letoma sta si prihranila toliko, da sta na-jela malo stanovanje in se po-ročila.

Mihael je imel v sebi kal bolezni, one strašne bolezni revnih slojev, jetike. Nakopal si jo je, ko se je toliko trudil pri knjigah, največkrat lačen. Tako se je jetika polagoma usidrala v njegovem telesu, dasi tega ni vedel. Pred par meseci je tako oslabil, da se je moral podati v bolnico, to-da nobene pomoči ni bilo več zanj.

Tako je ležal zdaj obdan od bele španske stene. Vsak diih mu je prizadel silne bolečine. Toda ko je ugledal Berto, se je nasmehljaj in jo prijel za roko.

"Ostala bom pri tebi," je rekla. "Pozabi za trenotek na bolečine in sanjajva skupaj o najinih mladostnih letih."

"Da," je vzdihnil on, "ta-krat sva sanjala, kako bova srečna, ko bova dorasla."

"Ne misli o tem, ampak spomni se, kako srečna in brez-skrbna sva bila."

"Prav imaš, dragica. Res sem bil tako nebeško srečen s teboj. Hvaležen sem ti, da si prišla danes k meni."

"Ali te zelo boli, Mihael?"

"Skoro da ne morem prena-šati," odvrne on.

Nekaj trenutkov je strmela v njegov od bolečin izpreme-njen obraz in je videla, kako sunkoma lovi sapo. Potem je stopila izza španske stene in

prosila bolničarko, naj prinese kozarec mleka.

"Mislim, da mu bo mleko olajšalo dihanje," je rekla. Čeprav je bolničarka dobro vedela, da to ni res, je vse-eno prinesla mleka. Berta ga je nesla nazaj k postelji svo-jega moža.

S hrptom obrnjena proti Mihaelu je stala ob mali mizi-zi ter stresla v mleko vsebi-no zavojčka, ki ga je imela skritega v pesti. Gledala je, kako se je siva tvarina sesed-la na dnu kozarca. Potem je vzela žlico in mešala mleko, dokler se je vsa tvarina raz-topila. Roka se ji je tresla in ko je vzela žlico iz kozarca, se je zadela ob rob.

Bolničarka za špansko ste-no je slišala zvok in je posta-la pozorna. Odgrnila je ste-no in pogledala notri. Berta je bila sklonjena nad poste-ljo, in tiščec kozarec v obeh rokah, ga je držala tesno ob Mihaelovih ustnicah, ki je po-časi srehal mleko.

"Ali moram vse izpiti?" jo je vprašal, ko je za trenotek prenehal.

"Samo malo še, potem pa bo dovolj."

Ko je napravil še par požir-kov, mu je Berta odvzela ko-zarec, v katerem je bilo še nekaj mleka in v naglici izpi-la vsebino do zadnje kapljice. Začudena nad tem, je skočila bolničarka k postelji, toda bila je prepozna. Berta je posta-vila prazen kozarec na mizi-co, se vrgla na posteljo in ob-jela Mihaela.

"Sedaj ti ne bo dolgčas, dragec," je tiho rekla. "Ne, sedaj ti ne bo dolgčas, ker šla bom s teboj. V mleko sem de-lal strup. Saj mi tega ne za-meriš, kaj ne da ne?"

"Dobro je tako," je mrmral Mihael ter zatisnil trudne oči.

Bolničarka je tekla po zdrav-nika. Mihael, ki je bil že itak slab, je umrl prvi. Berto so odnesli proč, čeprav je vpila:

"Hiteti moram, saj ne umi-ram dovolj hitro."

Predno je umrla, je zašepa-tala: "Če sem mu prihranila vsaj eno uro trpljenja, sem zadovoljna."

Univerza na razstavi

Končno se je tudi vodstvo Western Reserve univerze v Cle-velandu odločilo, da zgradi svo-je lastne poslopje na prostoriš- Jezerske razstave v Clevelandu. V poslopju univerze bodo raz-stavljena važna zgodovinska de-la.

IZ DOMOVINE

—V Ljubljani je umrla ga. Alojzija Randi v 83. letu sta-rosti. — V Splošni bolnišnici je umrla Viktorija Majerič, rojena Voje.

—V Hotiču pri Litiji je pre-minula Marija Cuderman.

—Sv. Jernej pri Ločah. Dne 9. marca je umrla v Kolač-nem od kapi zadeta 47 letna samska šivilja Terezija Les-kovar.

—V Ljubljani je umrl Jakob Jager upok. železn. usluž-benec, v visoki starosti nad 90 let.

—Huda nesreča je doletela posestnikovega sina Iv. Klanč-nika iz Brenka pri Št. Janžu na Dolenjskem. V Gorencah je blizu Čopove hiše padel ta-ko nesrečno na kolo nekega voza, da si je uničil oko. Pre-peljati so ga morali v Ljubljan-sko bolnišnico, ker se je tudi sicer nevarno poškodoval.

—Zagonetna smrt posestni-ka. Te dni so v Podgradu po-tegnili iz Ljubljance mrtve-ca, ki so ga dali orožniki pre-peljati na pokopališče k Dev. Mariji v Polju. Truplo je bilo še povsem dobro ohranje-no. Prav tako ni bilo videti na njem nikakih znakov nasilja. Denarja je imel pri sebi le 170.25 dinarjev. Poiz-vedbe so dognale, da je ne-znanec imoviti posestnik Fr. Švigelj z Velikega vrha pri Šmarju. Njegova daleč na Okrog znana domačija je prav nad tunelom vrhu železniške-ga klanca nad Škofljico. Tri tedne je bilo poteklo, kar se je Švigelj odpravil na živin-ski sejem v Ljubljano, da ku-pi par repov. Njegovi sosed-je so ga še videli na sejmu, od takrat pa je izginila za njim vsakršna sled. Gvorili so, da je imel s seboj brzokne-večjo vsoto denarja. Ves ta čas so njegovi domači s po-lačjo šmarnskih orožnikov in ljubljanske policije poizvedo-vali za njim, a brez vsakega uspeha. Zanimivo je, da trup-lo ni kazalo še nikakih zna-kov razpada.

—Smrt kmečkega dekleta pod bukvi. Na rebrih Janč, najvišjem hribu med Ljublja-no in Litijo, je obilo gozdov.

Tu imajo svoj gozd tudi Ma-nožnikovi in v tem gozdu so nedavno podirali drevje. Med delavci je bila tudi 28 letna Franciška Ostriževa, po do-mače Mežnarjeva iz Male dol-ge noge nad Jevnico. Nesre-ča je hotela, da jo je zagra-bilo vejevje padajoče debele bukve. Konec veje jo je uda-rih tako močno po glavi, da se je nesrečnica brez glasu zru-šila. Nezavestno so jo izvlekli izpod drevesa, jo naložili na voz, jo naglo odpeljali na železniško postajo in nato z vla-kom v ljubljansko bolnišnico. Poškodovanka pa je kljub ve-stni zdravniški pomoči umrla.

—S peči je padel v ogenj. V Škofji Loki se je zgodila huda nesreča. Na svojem ro-manju po svetu je 34 letni brezposelni delavec Fr. Jelčič, doma iz Komence, prišel v Škofjo Loko in si je v ope-karni priskrbel skromno pre-nočišče. Zlezal je na peč, med spanjem pa ga je izne-nada napadla božjast, da ga je vrglo naravnost v ogenj. Po vsem životu hudo opečnega so prepeljali v ljubljansko bol-nišnico.

—Namestu prašiča so odne-sli truplo. V neki zakotni va-sici blizu Čakovca je bilo te dni vlomljeno v hišo 85 letne Katarine Brezničarjeve. Vlom-ilci so hoteli ponoči odnesti zaklanega prašiča. Sosedje so starki obolelega prašiča zakla-tili, očistili, zavili v rjuho in ga položili na prazno posteljo, ker niso našli drugega primer-nejšega prostora. Pri starki je bil tisto noč samo sosedov sin. Starka pa je ponoči ne-uadno umrla in fant je zavil njeno truplo v rjuho, vrgel

prašiča pod posteljo, starkino truplo pa položil na posteljo. Nato pa je žel obvestiti sosed-je, da je Brezničarjeva umr-la. Vlomilci so v temi pogra-bili v rjuho zavito truplo in ga odnesli, misleč, da so ugra-bili zaklanega prašiča. Ko so pa spoznali usodno zmoto, so odnesli truplo na pokopa-lišče.

DNEVNE VESTI

Francija se mora odločiti glede abesinske krize

Paris, 14. aprila. Tako angle-ška kot italijanska vlada sta potrkali na vrata francoske vlade in zahtevali odgovora glede stališča Francije v abesinski krizi.

Angleški zunanji minister je zahteval od Francije, da se izjavi, ali je za Anglijo ali za Italijo glede Abesinije. Enako je zahte-val izjavo tudi laški poslanik od francoskega ministerskega pred-sednika Sarrauta. Edina pot iz-te zagate, v katero je zašla fran-coska vlada je, če se začno mi-rovna pogajanja med Abesinijo in Italijo. Do petka se mora Francija tozadevno odločiti. Te-daj se snide sankcijski odsek Li-ga narodov v Genevi. Za Fran-cijo je položaj kritičen. Ako se odloči za Anglijo in za hujše sankcije tedaj se Italija zveže z Nemčijo. Ako se zveže z Itali-jo, tedaj propade Liga narodov in Francija zgubi podporo An-glije proti Nemcem.

Abesinski cesar začel zbi-rati novo armado

Addis Ababa, 13. aprila. Vla-da naznanja, da je v zadnjih ted-nih nabrala nove rezerve za ar-mado, vsega skupaj nad 300.000 mož. Ti se nahajajo na severni fronti in so pod osebnim povelj-stvom cesarja Haile Selassie.

Obenem je abesinska vlada naznanila, da laška poročila, ki trde, da abesinski cesar beži in da se misli odpovedati, niso res-nična. Nasprotno trdi vlada, da je morala abesinske armade še vedno visoka in je narod pri-pravljen boriti se do zadnjega. Italijani so danes na slabšem kot ob začetku vojne, ker mora-jo skrbeti za raztegnjeno fronto in se veliko deževje dnevno bolj grzeče približuje.

Tisoče bolnih Italijanov transportiranih domov

Cairo, 14. aprila. Oblasti Sueskega prekopa so naznanile, da je bilo od novega leta sem 43.000 Italijanov poslanih iz abesinske fronte v domovino, ker so nevarno zboleli pod abe-sinskim podnebjem. To so prve avtentične številke, ki so bile obelodanjene, in laška vlada sa-ma molči o tem. Dosedaj se je pripeljalo iz Italije skozi sueski prekop 404.000 laških vojakov, brez civilistov in drugih uradni-kov.

MALI OGLASI

Seno naprodaj

Proda se 4 tone dobrega sena. Jako poceni radi odhoda iz me-sta. Vprašajte pri John Kor-dish, 20731 Goller Ave., Euclid, Ohio. (90)

NIKAR BITI SUZJNI NEPREBAVNOSTI

Trinerjevo Grenko Vino vas reši tega

"Zahvaliti se vam moram za Trinerjevo grenko vino. Skozi leto dni sem trpel radi neprebaavnosti — kar-koji sem použil, je ustvarilo plin v mojem želodcu. Pred tremi tedni sem opazil vaš oglas, kupil steklenico in od prve čajne žličke, ki sem ga použil, je moja želodčna stisnosta pre-šla. Bil je kot oprostitev kazneni-ču. Moja čreva sedaj delujejo red-no kot ura in sedaj jem s slastjo. Vaš zvesti, Wallace A. Combs."

Ako trpite vsled neprebaavnosti, slabega apetita, zaprtice, plinov, glavobola, nervoznosti, nemirne spanja, prevečje utrujenosti, kupite si Trinerjevo grenko vino; jemljite ga red-no po eno čajno žličko pred obedova-njem. V vseh lekarnah.

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Joseph Triner Company, Chicago

MORSKI RAZBOJNIK

A. S.

Ko je Blood prebral sporočilo, se je zasmel ter je dal Pittu.

Ta je čital, potem pa rekel: "Poziv od governerja. . . Ampak ti ne pojdeš."

"Čemu ne? Mar nisem dnevi obiskovalec forta. . .?"

"Ampak zdaj te hoče ta stari volk videti. . . Jeza ga kuha. . . Saj veš, Peter, da je med teboj in njegovo srditostjo stal doslej samo lord Julijan. Če zdaj more pokazati, da. . ."

"In kaj, če more?" ga je kapetan Blood brezskrbno prekinil. "Mar bom v večji nevarnosti na kopnem kakor sem na krovu? Jeremy, dragi dečko, ne pozabi, da sem ujetnik tako tu, kakor tam v fortu."

Jeremy je sklenil roke. "Čemu si vendar pustil Wolverstona in druge, da so odjadrali?" je rekel trpk. "Predvidevati bi bil moral nevarnost."

"Kako naj bi jih zadrževal? To je bilo v pogojih in v kupčiji. Sicer pa, kaj naj bi mi bilo pomagano z njimi, če bi bili ostali tu?" In ker mu Pitt ni odgovoril, je povzel: "Vidiš, zdaj grem po suktnjo, rapir in palico ter klobuk, ti pa ukaži pripraviti zame čoln, ki me bo odpeljal na kopno."

"Če greš k Bishopu, greš v levje žrelo," ga je svaril Pitt. "Well, well, morda bo uvidel, da me ni tako lahko pogoltniti, kakor si domišljuje. V meni je še vedno nekaj trnov." In z glasnim smehom je odšel Blood v svojo kabino.

Jeremy Pitt je odgovoril s kletvico temu smehu. Trenotek je še neodločen postal, kjer ga je bil Blood pustil, potem pa je odšel na spodnji krov, da odda potrebne ukaze.

"Če se ti utegne kaj pripetiti, Peter," je rekel Pitt, ko je Blood stopal po lestvi v čoln. "Toda naj polkovnik Bishop le gleda! Teh naših petdeset fantov, ki jih je še ostalo, tudi še nekaj zmore."

"In kaj naj se mi zgodi, Jeremy?" je vprašal Blood brezskrbno. "Bodi zagotovljen, da bom za obed že pravočasno zopet tu."

Blood je splezal po lestvi v čakajoči ga čoln. Dasi se je smejal, vendar je vedel prav tako dobro kakor Pitt, da jemlje s to potjo življenje v svoje roke. — Morda prav zaradi te misli je ukazal, ko je dosegel kopno, naj čolp čaka nanj na tistem mestu, kjer se je izkrcal. Vedel je namreč, da se bo moral morda v naglici umekniti.

Počasi setajoč je prišel do visokega in debelega trdnjavskega obzidja ter stopil skozi velika vrata v notranjost. V senca zidovja je postopalo kakega pol ducata vojakov podpolkovnik Mallard, poveljnik, pa je počasi hodil sem in tja. Ko je ugriz Blooda, se je ustavil ter ga pozdravil, toda Blood se ni brigal zanj, ker so bile njegove misli drugod.

Na njegovi desnici se je razprostiral lep vrt, za katerim je stala lepa bela hiša, — governerjeva rezidenca. Na vrtni poti, posuti z belim peskom, je ugriz gospodično Bishop, ki se je tam sama setala. Z lahkim korakom je stopil po poti proti njej.

"Dobro jutro, gospodična!" jo je pozdravil, ko jo je došel. Nato pa veselo pripomnil: "Pa vendar ni lepo, da me pustite teči v tej vročini!"

"Čemu pa tekate?" ga je povprašala hladno, stoječa pred njim vse v beli obleki. "Mudi se mi," mu je pojasnila, "zato mi boste oprostili, če se ne morem muditi."

"Toda ni se vam posebno mudilo, dokler niste mene ugrizli," je rekel Blood, in njegove oči so jo trdo gledale, dasi so se njegove ustne za spoznanje nasmehale. "Saj veste, da je bilo več ali manj v vaši službi in vam na uslugo, da sem oblekel kraljevo suktnjo, zato bi morala slednja vendar že enkrat pokriti tatu in pirata."

Ona je skomignila z rameni in se obrnila pol nevoljna in pol v obžalovanju. "Prizadevam si storiti svoje najbolje," je rekla. "Tako da ste lahko na gotov način dobrodelni," se je nasmehnil. "Torej, zbogom! — Hvaležen vam aom. Vendar pa ne morem pozabiti, da ko nisem

bil nič več kot navaden suženj v gospodarstvu vašega strica na Barbadosu, ste bili prijaznejši in vljudnejši z menoj."

"Čemu ne? V onih dneh ste imeli gotovo pravico do moje prijaznosti. Takrat ste bili pač nesrečen gentleman."

"Kako bi me pa zdaj imenovali?"

"Skoraj vas ne morem imenovati nesrečnega. Slišali smo o vaši dobri sreči na morju, saj je ta vaša sreča prišla že v pregovor. In čuli smo tudi o drugih stvarih: o vaši dobro sreči v drugih smereh."

Govorila je naglo in razburjeno, z mislijo na gospodično d'Ogeron v srcu.

Blood je smeje odgovoril: "Nič drugega kot kopa laži, kar vam lahko dokažem."

"Ne vem, čemu bi si delali toliko truda, da se opravičite," je rekla in ga razorožila.

"Zato, da bi manj slabo mislili o meni, kakor mislite."

"Kaj si jaz mislim, to vas pač ne more mnogo brigati, gospod."

Zdaj je bil povsem razorožen. Vendar je dejal:

"Ali morete reči to zdaj, ko me vidite v tej suktnji, katero sovražim? Ali mi niste rekli, da bom s tem morda opral svojo preteklost? Toda verjemite mi, da me malo briga, da-li si jo operem ali ne, razen v vaših očeh. V svojem življenju nisem storil ničesar, česar bi se mogel sramovati, posebno v očigled provokacij, katerih sem bil deležen."

Mladenka je pred njegovim pogledom povsila oči.

"Ne razumem. . . ne razumem kako morete govoriti tako z menoj," je rekla, toda z manjšo odločnostjo in samozavestjo, kakor je govorila še malo prej.

"Ne razumete?"

"Oh, prosim!" Skoro strah je zvenel iz njenega glasu. "Polnoma razumevam in uvidevam, kaj ste storili in vidim tudi, da ste, vsaj del tega, storili zaradi mene. Vselej vam bom hvaležna za to."

"Verjamem; toda vaš namen je tudi, da boste name vselej gledali kot na pirata in tatu. . . Zato si lahko obdržite svojo hvaležnost."

Zardela je v obraz in globoko vzdihnila. Spoznala je, da je sama izzvala njegovo jezo, in pošteno se je potrudila, da bi to popravila.

"Motite se!" je pričela. "Ni to."

Toda bilo jima je usojeno, da se nista mogla nikoli razumeti in doumeti. Ljubosumnost, ki je ležala vsemu temu na dnu, je razjedala tako njegovo kot njegovo srce.

"Kaj pa je torej?" je vprašal in pripomnil: "Lord Julijan?"

Ona ga je osupla pogledala. "Oh, bčdite vendar odkrito-erčni z menoj!" je prosil. "Storili boste dobro delo."

Trenotek je stala pred njim — naglo in globoko sopeča. Nato pa je pogledala mimo njega in rekla:

"Vi. . . vi ste neznosni! Prosim, pustite me mimo!"

On je stopil na stran in s širokim klobukom, za katerim je plahutalo košato nojevo pero, je zamahnil proti hiši:

"Nič več vas ne bom zadrževal, madame. Sicer pa, vso stvar, ki sem jo storil zaradi vas, lahko spet popravim. — In ako boste spet slišali o meni, vedite, da me je samo vaša neizprosna trdost pritirala do tega."

Gospodična se je obrnila, da odide, pa se je spet ustavila in ga pogledala:

"S takim tonom govorite? V takem tonu si drznete govoriti z menoj!" je razdraženo vzkliknila. "Morda je ta vaša drznost odtod, ker nočem vzeti vaših rok, o katerih vem, da so s krvjo omadeževane, ker vem, da ste morilec in še kaj hujšega!"

Osupel jo je pogledal. "Morilec. . . ?" je končno ponovil.

"Ali moram res imenovati vaše žrtve? Mar niste ubili Levasseurja?"

"Levasseurja?" Nasmehnil se je. "Torej so vam povedali o tem?"

"Mar morda zanikate?"

"Ne; umoril sem ga, res je. Spominjam se pa, da sem umoril tudi nekega drugega moža v okoliščinah, ki so bile zelo podobne tem. To je bilo v Bridgetownu v noči španskega napada. Mary Traill vam o tem lahko kaj več pove. Bila je namreč navzoča."

Ob teh besedah se je pokrtil ter naglo odšel, preden mu je

mogla ona odgovoriti in preden se je mogla sploh zavesti pomena njegovih besed.

Tri in dvajseto poglavje
Peter Blood je stal v portiku governerjeve hiše ter čakal, da se vrne governerjev zamorski sluga, ki je šel, da ga javi. Ko se je sluga vrnil, je Peter Blood odšel za njim na vrt onkraj hiše, kjer sta bila takrat polkovnik Bishop in lord Julijan Wade, da bi bila deležna ono malo zraka, kolikor ga je bilo v tej vročini.

"Torej ste končno vendarle prišli!" je zarentočil governer.

Polkovniku Bishopu se ni zdelo vredno, da bi vstal in ga pozdravil, dasi je to storil lord Julijan in mu dal dober zglede. Izpod nagubanega čela je polkovnik Bishop motril svojega nekdanjega sužnja, ki je zdaj stal pred njim s klobukom v roki in lahko se naslanja na svojo dolgo, polirano palico in na čigar elegantni zunanosti ni bilo nobenega znaka jeze, ki jo je že tako dolgo gojil do tega bogatega barbadoškega plantažnika.

Končno je polkovnik izpregovoril:

"Poslal sem po vas, kapetan Blood, zaradi gotovih vesti, ki sem jih pravkar prejel. Obveščen sem bil, da je večeraj pod večer odplula iz pristanišča fregata, ki je imena na krovu Wolverstona in nadaljnih sto mož izmed sto in petdesetih, ki so služili pod vami. Njegovo lordstvo in jaz vam bova prav hvaležna, če nama pojasnite, kako je prišlo do tega, da ste jim dovolili odhod?"

"Dovolil?" je ponovil kape-

tan Blood. "Mar sem njihov odhod celo odredil?"

Polkovnik Bishop je za hip onemel: In nato:

"Vi ste odredili?" je vprašal neverno, dočim je lord Julijan nagubal čelo. "Torej, pojasnite! Kam je Wolverstone odjadrjal?"

(Dalje prihodnjič)

Ko se pojavijo cirkusi, tedaj se šele lahko z gotopostjo trdi, da je pomlad v deželi. Na sliki vidite nekaj prizorov iz cirkusa Ringling Bros. ki prežimuje v Sarasoti, Fla., odkoder se pada v New York in potem naprej po deželi. Kakopak, tudi v Cleveland pride.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporni organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ŽE 42 LET.

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$3.500.000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima okrog 35.000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUSTEV 186.

V Clevelandu, Ohio je 16 naših krajevni društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 42-letnega obstanka nad \$5.900.000.00.

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošteni in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bozni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko za \$250; \$500; \$1000; \$1500 in \$2000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelci je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNISKA PODPORA:
Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Assessment primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejših vrste zavarovanja.

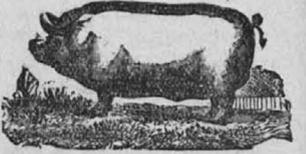
Mr. and Mrs. Robert E. Clements

Smith, Dr. Townsend, Downey

Na vrhu je Robert E. Clements, ki je resigniral kot tajnik dr. Townsendarovega gibanja; z njim je njegova žena. Spodaj od leve na desno: Gomer Smith, ki bo prevzel Clementsovo mesto, dr. Townsend, ki bi rad dal vsakemu 60 let staremu po \$200 na mesec, kar mu je prineslo že milijone dolarjev ter Sheridan Downey, odvetnik iz Kalifornije, ki je tudi v odboru dr. Townsend načrta.

LOUIS OBLAK
TRGOVINA S POHISTVOM
Pohistvo in vse potrebščine za dom.
6303 GLASS AVE.
HENDERSON 2978

Rejeni prešči, naravnost iz dežele, vseh velikosti, živi ali osnaženi, pregledani od vlade. Meso v kosih, sunke, plečeta, loins, izvrsten špeh. Kojemo vsak ponedeljek in četrtek, dopeljemo na dom vsak torek in petek. Dobite tudi izvrstno goveje in telečje meso po cenah na debelo.

H. F. HEINZ
VINE ST. WILLOUGHBY, O.
Tel. Wickliffe 110-J-2

A. MALNAR
GENERAL CEMENT WORK
1001 E. 74th St.
ENdicott 4371
Vsa dela garantirana.
Lahki pogoji.

NAZNAILO PRESELITVE
Arvey J. Beck
ZOBOZDRAVNIK
naznanja, da 18. aprila preseli svoj urad iz
6612 St. Clair Avenue
na
968 E. 74th St.
Telephone: ENdicott 5222.

Zakaj bi ne PRALIDOMA

Model AW-23
\$69.50
\$6.95 takoj OSTALO MESEČNO
Sesalka zraven za male stroške.

. . . v ta namen
"VESELA DVOJČKA"
priporočata ta

GENERAL ELECTRIC PRALNI STROJ

Activator pralni obrat . . . one - control izžemalac . . . je namazan za vedno . . . mehanizem, ki je za vse življenje . . . cev za odvajanje vode . . . motor na kavčugu . . . garantiran od General Electric.

KUPITE NA lahka odplačila

GENERAL ELECTRIC OPREMA ZA PRANJE DOMA

Kremžar Furniture 6806 ST. CLAIR AVE.

MADE BY GENERAL ELECTRIC AT BRIDGEPORT, CONN.